

Remissvar:

Regler om avstängning av statligt anställda

Regeringens dnr: Fi2024/00814

Sveriges förenade studentkårer, SFS, har inbjudits att lämna sina synpunkter på remissen av Promemorian *Regler om avstängning av statligt anställda*. SFS är en sammanslutning av studentkårer vid Sveriges universitet och högskolor. SFS har ett femtiotal medlemskårer vilka tillsammans representerar ungefär 390 000 studenter och doktorander. Remissvaret har tagits fram i samråd med SFS doktorandkommitté, SFS-DK.

I promemorian föreslås kompletteringar och bearbetningar av de förslag som lämnats om avstängning av statligt anställda i betänkandet *Rätt och rimligt för statligt anställda* (SOU 2022:8). SFS har i tidigare remissvar yttrat sig över betänkandet vilket formulerades tillsammans med SFS-DK.¹

3.3 En reglering om avstängning införs i lagen om offentlig anställning

SFS tillstyrker förslaget och välkomnar att SFS tidigare kritik av att doktorander skulle omfattas av möjligheten till avstängning har hörtsammats. Det är positivt att doktorander är fortsatt undantagna från möjligheten att avstänga statligt anställda enligt 5 kap. 1 § högskoleförordningen.

3.7 Beslutsbehörigheten i ärenden om avstängning

SFS avstyrker förslaget om att anställningsmyndigheten ska besluta om avstängning av professorer. Promemorian förslag om att Statens ansvarsnämnd, SAN, ska besluta i frågor rörande avskedning, är positivt men otillräcklig. SFS vill betona vikten av att professorer har ett rättsligt avstånd till lärosätenas ledningar eftersom ledamöterna i lärosätenas styrelser utses av regeringen. För att värna forskningens och undervisningens frihet från politisk styrning är närvaron av en utomstående part central. SFS anser därför att prövningen av disciplinära åtgärder för professorer även fortsättningsvis helt ska skötas av SAN.

För att värna forskningens frihet är det viktigt att professorer och övrig akademisk personal har ett starkt anställningsskydd. SFS anser att studenter har rätt till en utbildning där lärarna är fria att belysa frågor och problem utifrån de vetenskapliga och/eller konstnärliga

¹ Se SFS remissvar *Rätt och rimligt för statligt anställda* (SOU 2022:8), vårt dnr P2-4/2223, s. 2.

perspektiv som lärarna bedömer vara relevanta och stimulerande i sin undervisning. Förslaget om att lärosätet ska kunna ta beslut om avstängning för professorer bör därför inte genomföras.

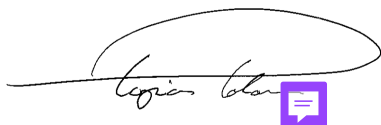
SFS motsätter sig promemorians avfärdande av SULF och SAN:s argument att förslaget om lärosätets möjlighet till avstängning kan innebära intressekonflikter mellan ett lärosäte och en anställd.² SFS menar att det finns flera tänkbara intressekonflikter mellan ett lärosäte och en enskild forskare/professor som därmed talar emot promemorians förslag. Exempelvis kan en tänkbar situation innebära att en lärares forskning berör ett kontroversiellt ämne och ledningen bedömer att dess publicerande riskerar att leda till negativ publicitet för lärosätet. Det är även tänkbart att politiska signaler från regeringen kan påverka lärosätets styrelse och dess förhållande till enskilda forskare. Dessa risker anser vi ytterligare motiverar att beslut om professorers anställningar bör prövas av en utomstående tredje part, såsom Statens ansvarsnämnd.

Klara Dryselius
Vice ordförande
klara.dryselius@sfs.se
070-545 75 57

Amanda Beckman
Politisk sekreterare
amanda.beckman@sfs.se
070-729 44 28

Topias Tolonen-Weckström
Ordförande, SFS Doktorandkommitté
topias.tolonen@sfs.se
076-116 98 25

² Regler om avstängning av statligt anställda, Fi2024/00814, s. 33.